

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
trg S. — Telefon 44.
Ljubljana knjižnica
Pavšalni franko
Ljubljana.

Seja zakonodajnega odseka.

Beograd, 29. sept. Prvi podpredsednik zakonodajnega odbora dr. Popović je danes otvoril sejo ob 10.30. Prečitali so se zakonski predlogi o centralni upravi, državnem svetu in upravnih sodiščih. Radikalec Ljuba Jovanović je predlagal, da se izbere ožji odbor, ki naj prouči te predloge in potem poroča plenumu. Ta predlog se je sprejel, potem pa je odbor prešel na vprašanje o načinu, pri kom naj se zakonski predlogi vlagajo. O tem vprašanju se je razvila obširna razprava, ali je pravilno, da vlada predlaga, zakonske predloge preko narodne skupščine odboru, ali da jih da najprej plenumu seje skupščine in da jih potem pošlje preko predsedništva odboru. Podpredsednik dr. Popović predlaga, da naj ožji odbor, ki bo imel pretresati gorenje predloge, stavi tudi predlog o tem vprašanju. Odbor je z večino glasov sprejel, da je ta skrajšani postopek, kar se tiče

vlaganja zakonskih predlogov, na mestu. Nato se je izvolil ožji odbor za vlaganje zakonskih predlogov. Podpredsednik je odredil prihodnjo sejo za jutri dopoldne ob devetih, na kateri se bo razpravljalo o predlogu Ljube Jovanovića glede načina overavanja odborovih sklepov in o eventualni izvolitvi drugega člana za overovanje in kot druga točka poročilo petega odseka o zakonskih predlogih ministrstev za promet, poljedelstvo, javne zgradbe in agrarno reformo.

Beograd, 29. sept. Danes je tretja sekcija zakonodajnega odbora nadaljevala pretresanje referata g. dr. Dulibića o uredbah, ki se tičejo invalidskega vprašanja. Deset uredb se je kodificiralo v eno uredbo, ki se je sprejela. Nerešeno je ostalo samo vprašanje o izenačenju invalidskih plač, doklad in pokojnine. Seja je bila zaključena ob desetih, prihodnja pa se je odredila za jutri.

Albanci mobilizirajo. Napadi na naše obmejne kraje.

Beograd, 29. sept. Ker je tiranska vlada odredila mobilizacijo in koncentrirala čete ob vsej meji in demarkacijski črti in ker je kršila demarkacijsko črto z napadom na naše čete pri Klješju in Aratu, je naša vlada prisiljena ojačiti obmejne posadke v Albaniji, da bi bile pripravljene proti vsaki eventualnosti in iznenadenju.

Beograd, 29. sept. Presburo poroča iz Debra V borbi pri Kardun in Reči so

imeli Albanci tudi topove večjega kalibra in donošaja. Dognano je, da so streljali s topovi strokovnjaško popolnoma izvežbani ljudje. Misi se, da so bili tuji častniki.

Skopje, 29. sept. Dne 26. t. m. se na meji ni zgodilo nič posebnega. Po poročilu seljakov iz sela Reči so imeli Albanci v borbah od 20. do 24. t. m. 130 mrtvih. Neprijatelj drži iste položaje kakor dne 26. t. m.

Določitev albanskih mej.

Beograd, 29. sept. Presburo poroča iz Londona: Dopisnik »Manchester Guardian« piše, da je pri določevanju albanskih mej prišlo do ljutih borb. Lord Cecil si bo vsekakor prizadeval, da se bo to vprašanje rešilo še pred koncem zasedanja zveze narodov. Albanska delegacija je izdala komuniké, kateremu jugoslovenski delegati odrekajo resničnost in v katerem albanska delegacija predstavlja majhen obmejni incident kot homersko bitko. Albanci nameravajo Jugoslovane vreči daleč za demarkacijsko črto in škodovati njihovu dobri glasu na zapadu.

Rim, 29. sept. Po ravno sklenjenem sporazumu med Anglijo in Italijo doseže Albanija, kar je žele-

la. Za balkansko neodvisnost in integriteto jamčita Anglija, kakor tudi Francija; razen tega dobi Albanija Korico in Argirokastro, kar so zahtevali zase Orki. Tako je tudi Italiji zagotovljena strateška varnost v krškem prekopu. Zaščita Albanije zoper morebitne napade z grške ali jugoslovanske strani pripade zvezi narodov, kot katere zastopnik bo funkcional nemara Italija.

Beograd, 29. sept. Presburo poroča iz Pariza: »Temps« javlja, da je komisija ekspertov v svojem poročilu smatrala, naj se Albaniji z malim izpremembam dajo one meje, ki jih je leta 1913 določila konferenca v Londonu.

Pred rešitvijo burškega vprašanja.

Praga, 29. sept. (Izv.). Poslaniška konferenca je sklenila sporazumno s posredovanjem dr. Beneša pospešiti rešitev burškega vprašanja. Dr. Beneš pripravljiva natančno detaljiran posredovalni predlog Nemški Avstriji in Madžarski, in bo od obeh držav zahteval, da v slučaju sprejetja istega podasta oficijelno obvezno izjavo, da izpolnita vsaka svoje obveznosti. Odločitev pade v torek. Ako se posreči ta posredovalna akcija, potem je odstranjena zadnja nevarnost nove srednjeevropske vojne.

London, 28. sept. Reuterjev urad doznava: Po vestih, ki so dosepele v London, namerava madžarska vlada izpolniti zahtevo zaveznikov glede izpraznitve Zapadne Madžarske. Ako se ozemlje pusti vendar še dalje v rokah irregularnih tolpa, bodo vztrajali zavezniki pri tem, da izprazni madžarska vlada v slučaju potrebe omenjeno ozemlje s silo.

Beograd, 29. sept. Dopisnik »Novosti« poroča, da je ministrski predsednik Nikola Pašić sprejel včeraj romunskega poslanika ter se razgovarjal z njim celo uro. Govorila sta o zahtevi češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Beneša, naj se zadeva Avstrije in Madžarske ponovno raz-

pravlja. O tej zadevi se je govorilo tudi na včerajšnji seji ministrskega sveta. Ker zahteva ministra dr. Beneša ni v popolnem soglasju s trianonsko pogodbo, je sklenjeno, da se to vprašanje razpravlja sporazumno z vsemi člani male entente.

Beograd, 29. sept. Presburo poroča iz Pariza: Veleposlaniška konferenca je včeraj dobila akt madžarske vlade, ki naznanja, da računa s sporazumom z Avstrijo glede Zapadne Madžarske da pa bo vsekakor izvršila odločbo zaveznikov.

London, 29. sept. Romunska vlada je izjavila, da je pripravljena sodelovati pri gospodarskih odredbah zoper Madžarsko. Hkrati pa je sporočila, da bi taka sredstva vplivala le počasi, ako ne bodo spremljana po ostrejših odredbah.

Praga, 29. sept. »Narodni Politika« upa, da bo imela posredovalna akcija dr. Beneša popoln uspeh, ker se je edino na ta način mogoče izogniti oboroženemu spopadu. Tudi vprašanje madžarskih četašev se bo lahko rešilo v sporazumu. Vse vojne priprave češkoslovaške imajo po svoji naravi samo preventiven značaj.

poškodovana v dolžini 30 metrov. — Promet bi imel biti vzpostavljen danes ob 16. uri.

ČEŠKOSLOVAŠKA SLADKORNA INDUSTRIJA.

Praga, 29. sept. V sladkorni letni 1. 1920—1921 je izdelala češkoslovaška sladkorna industrija 7.155.000 metrskih stotov sladkorja, in sicer 3.420.000 metrskih stotov kristalnega sladkorja in 2.800.000 metrskih stotov rafiniranega sladkorja raznih vrst. Do konca julija se je izvozilo 3 in pol milijona metrskih stotov, in sicer za 43.000 metrskih stotov več, kakor v prejšnji letini.

ZDRAVSTVENO STANJE KRALJA ALEKSANDRA.

Beograd, 29. sept. Presburo poroča iz Pariza: Nj. Vel. kralj Aleksander bo v kratkem popolnoma okreval. Včeraj se je odpeljal v Pariz.

PRESKRBA BEGUNCEV IZ BARANJE.

Beograd, 29. sept. V ministrstvu za socialno politiko se je sredi vršila konferenca, na kateri se je razpravljalo o nastanitvi in prehrani naših beguncev iz Baranje ter o prevozu njihovega pohištva. Sklenjeno je, da se diplomatskim putem preko našega zastopnika v Budimpešti doseže reciprociteta z ozirom na izmenjavo imetja in prevoz pohištva. Razen tega je sklenjeno, da se takoj sestavi komisija, v kateri bi bili po en delegat ministrstev za notranje stvari, za agrarno reformo in socialno politiko in ki bi imela skrbeti za nastanitev beguncev po občinah ter nakazilo zemljišč. Ministrstvo za agrarno reformo je podelilo vsakemu beguncu po 10 oralo zemlje, vlada pa je za prvo trenotno pomoč odobrila kredit četr milijona dinarjev.

TRUMBIĆ V DUBROVNIKU.

Split, 29. sept. Predvčeršnjim je došel dr. Trumbić v Dubrovnik, da se dogovori s tamošnjimi krogi glede prenosa posmrtnih ostankov Frana Supila iz Londona. Meščanstvo v Dubrovniku je priredilo dr. Trumbiću velike ovacije.

ZAKONSKI NAČRT GLEDE KOPALIŠČ.

Beograd, 29. sept. Ministrstvo za narodno zdravstvo je sklicalo konferenco zastopnikov zveze kopališč in zdravilišč za 10. oktober. Na tej konferenci bodo razpravljali o zakonskem načrtu glede kopališč, ki se bo predložil zakonodajnemu odboru.

PORAZ GRKOV.

Carigrad, 28. sept. Po uradnem komunikatu iz Angore, je bila grška armada zasledovana do Eski-Sehirja in so se morale umakniti tudi njene zadnje straže. Turška konjenica operira za različnimi skupinami sovražne vojske.

UKINJENE SANKCIJE PROTI NEMCIJI.

Pariz, 29. sept. (Izv.) Včeraj se je sestala pod predsedstvom min. predsednika Brianda v Elizeju kabineta seja, na kateri je Briand obširno poročal o predstojećem ukinitju gospodarskih sankcij napram Nemčiji. Francija je zahtevala kot nadomestilo za to ukinitje uvedlo kontrolnega odseka. Dočim se je Nemčija prvotno upirala pripoznati to kontrolo, se je končno soglasila in izjavila, da sprejme pogoje stavljenosti dne 13. avg. t. l. Nadalje je Briand sporočal o dogovoru, ki so sklenile alirane države glede kontrole v Porenju po preklicu gospodarskih sankcij. Slednje se ukinejo s 30. septembrom.

NEMŠKI VPLIV V RUSIJI.

Rim, 29. sept. (Izv.) »Avanti« piše da je Lunačarski prijavil svojo udeležbo na predstojećem kongresu milanskih socialstov. — »Messagero« poroča v nekem dopisu iz Moskve o naraščajočem vplivu Nemčije v Rusiji. Povsodi se čuje nemški kapitalizem zmaganosno probila pot v bankrotno Rusijo.

ZVEZA NARODOV.

Zeneva, 29. sept. Predmet današnje seje skupščine zveze narodov je bila razprava o trgovini z ženami in deklicami. Komisija je sklenila, naj pozove skupščina takoj zvezne člane, ki naj čimprej podpisajo pod angleškim vodstvom izdelane konvencije. Hlano-tauks je stavlil predlog, ki se strinja s sklepom komisije. Avstrijska delegacija je izjavila, da je njena vlada pripravljena podpisati konvencije o trgovini z ženami in deklicami. Pri glasovanju je bil francoski predlog odklo-njen.

SPORAZUM MED DELAVCI IN DELODAJALCI NA ČEŠKEM.

Praga, 29. sept. Med trgovinskimi in industrijskimi delavci ter delodajalci je sklenjen sporazum, da ostanje sedanje plače v veljavi do konca tekočega leta.

Tako ne poide!

»Najinteligentnejši« sedanji slovenski dnevnik (naj nam bo oproščen ta »neparlamentarni« izraz), to je »Slovenski Narod« je prinesel sinoči pod zgorajšnjim naslovom uvodnik, ki naravnost izziva primeren odgovor.

Prvič je to jasen izraz nad vse klavernega razpoloženja, ki vlada danes, po županskih volitvah v vrstah popolnoma skrahirane JDS. »Jutro« je bilo vsaj toliko »diplomatično«, da skuša z nekako suvereno gesto dokazovati eksistenčno nezmožnost sedanje koalicije, pa ti pride naivni »Narod« ter urbi et orbi na vsa usta prizna, kar sicer ve danes v Ljubljani že vsak otrok, a bi »Jutrovc« vendar pod nobenim pogojem ne hoteli priznati.

»Narod« in z njim seveda vsa JDS smatrata Ljubljano za nekako svoje privatno imetje, saj so gospodarili na njenem magistratu štirideset let neomejeno. Ne moremo in ne smemo se tedaj čuditi, če je sedaj ta izguba zanje največji udarec, s katerim so zadeti končno v srce in so že danes — kadaver, ki kuži zrak naše lepše Slovenije, dokler ga po predpisani čakalni dobi ne pokopljemo globoko v zemljo.

Povsem umevno je tudi, da se JDS s to krvavo zaslužen usodo ne more sprijazniti kar preko noči ter zato v svoji onemogli jezi na vsa usta samo priznava, kar trdimo že od vsega početka ml. Ti »demokratje« se zgražajo, da ne umevajo tudi ostale stranke demokratizma po njihovem receptu in niso volile župana iz njihove sredine, kar bi bila baže — dolžnost opozicije, od-nosno sedanje vladne večine. Naivni uvodničar pa pri tem popolnoma pozablja, da je imela pred leti n. pr. tudi v kranjskem deželnem zboru SLS relativno večino, a tedanji »narodni naprednjaki« tega niso hoteli priznati, ter so se koalirali celo z Nemci, le da onemogočijo SLS primerno sodelovanje. Pa kaj hodimo tako daleč, saj nam je celo zadnji ljubljanski občinski svet najglasnejša priča, da so največjeji pripadniki liguorijanske morale baš »demokratje«, ki so imeli tedaj le 1 glas večine, pa so si uzurpirali župana in podžupana. Resnično razmerje v sedanjem občinskem svetu je pa 18 : 30.

Tenor vsega »članka« je pa, da vlada nikakor ne sme pripustiti tako brezobzirne konfiskacije te liberalne privatne posesti, temveč, da mora takoj razgnati te predrzne mestne očete ter postaviti komisarija, ki naj vodi mestno gospodarstvo dole, dokler vlada ne okroži voljnega reda, po katerem bi imeli volilno pravico le člani JDS. Ne vemo res, ali bi se temu idijotstvu smejali, ali bi se nanj jezili. Prihajemo le, da je ta klka še toliko nesramna, da si nadeva ime — demokratov in naprednjakov.

Edini odgovor, ki ga ima Ljubljana na ta jasni izraz »demokratskega« razpoloženja je »demokratske« mentalitete je: Tako ne poide. Vabimo vas le še, da razpusite sedanji občinski svet in tedaj boste še jasnejše izvedeli od Ljubljane, da — tako ne poide. Ne gre več z dosedanjim »demokratskim« terorizmom, ne gre več z dosedanjim korupcijo, ne gre več ne z »demokratstvom« in ne z »naprednjaštvom« in tudi ne poide nikdar več.

Boliševiški teror.

London, 29. sept. V London so došla iz Moskve poročila, da so bili trije člani vsruskega pomožnega komiteja za stradalajočo Rusijo obsojeni na smrt z ustreljenjem. S tem, da je poklicala ruska vlada te osebe v kmetije, je hotela pridobiti zaupanje vsega civiliziranega sveta in dokazati, da pomožna akcija za stradalajoče ni v nikaki zvezi s političnimi odnošaji. Ko je bil ta namen dosežen je ruska vlada omenjeni odbor razpustila in vrgla v ječe vse

one člane, ki niso bili boljševiškega duha. Kot pojasnilo za to postopanje navaja sovietska vlada, da so se v ječo vrženi člani l. 1918 zapletli v protiboliševsko zaroto. To postopanje je zbudilo v Angliji silno ogorčenje in celo oni listi, ki so doslej zagovarjali akcijo za pomoč stradalajoči Rusiji, priznavajo sedaj, da pomoč ni možna, dokler bo postopala ruska vlada tako srovo in vodila tako sovražno politiko.

NEMŠKA PROPAGANDA V ŠPANIJI.

Pariz, 29. sept. »Journal« ugotavlja, da Nemčija ne poskuša samo dobiti v svoje roke vsa španska trgovino, temveč, da zastruplja tudi javno mnenje Španske. Zlasti dogodki v Severni Afriki so služili nemški propagandi, da je takoj razširila vesti, da Francija podpira vstaje. Te vesti so nemški agitatorji razširjali z vsemi sredstvi, da bi vplivali na javno mnenje Španske proti interesom Francije. Obenem so naglašali veliko nesrečo, v katero je zabredla Nemčija, ker jo hoče Francija uničiti z odvzetjem Gornje Šlezije. List energično protestira proti tej propagandi, za katero se skriva nemški kapital, ter pravi, da se mora ta propaganda preprečiti z vsemi sredstvi.

ŠPANSKI KRALJ ČASTNI OBČAN V BANJALUKI.

Sarajevo, 29. sept. Iz Banjaluke poročajo, da je občinski zastop izvolil za svojega častnega meščana španskega kralja Alfonza XIII., ker se je med vojno zavezal za 12 banjaluških meščanov in jih tako rešil smrti na vislicah.

ČEŠKI PREMOG SE PODRAZI.

Praga, 29. sept. »Česke Slovo« napoveduje znatno zvišanje cen za premo, ker ne marajo izvozniki trpeti škodo radi zmanjšane tečaja marke.

GRAŠKI VELIKI SEJEM.

Gradec, 29. sept. Graški veliki sejem ima veliko privlačno silo za inozemce katerih prihaja vsak dan več. Doslej sklenjene kupčije so izredno velike. Včeraj pop. je trgovinski ataše angleškega poslanštva na Dunaju Philipotts po nalogu svoje vlade obiskal sejem in se jako pohvalno izrazil o njegovi raznoterosti in dobri kakovosti.

PERET ZOPET IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA FRANC. PARLAMENTA.

Pariz, 29. sept. Za predsednika francoskega parlamenta je ponovno izvoljen Peret, ki je o priliki izvolitve imel govor, v katerem je naglašal, da je Francija vedno pripravljena pogajati se z nemško vlado, ako pokaže dobro voljo izvršiti mirovno pogodbo. Nemogoče je opustiti zahtevo, da mora Nemčija izpolniti svoje obveznosti. Francija mora priti do svojih pravic, da se za vsak slučaj zavaruje proti morebitnim novim napadom.

Borzna poročila.

Dunaj, 29. sept. Devize: Amsterdam 83.350—83.450, Zagreb 1028—1032, Beograd 4114—4134, Berlin 2807—2903, Budimpešta 358.50—361.50, Bukarešta 2140—2150, London 9570—9590, Milan 10.440—10.460, New York 2583—2587, Pariz 18.305—18.345, Praga 2597—2603, Sofija 1720—1730. Valute: Dolarji 2558 do 2562, bolg. lev 1645—1655, nemške marke 2092—2098, angleški funti 9530 do 9550, francoski franki 18.255—18.295, hol. goldinarji 83.250—83.350, ital. lire 10.390—10.410, dinarji tisočaki 4104 do 4194, poljske marke 32—34, rom. lei 2130—2140, švicarski franki 44.525 do 44.575, češkoslovaške krone 2567 do 2573, madžarske krone 358.50—361.50.

Praga, 29. sept. Valute: marke 77.25, švic. franki 1694, lire 3935, franc. franki 685.50, šterlingi 363, dolarji 96.50, dinarji 157.25, lei 78, lev 63, avstr. krone 3.25, poljske marke 0.45, madžarske krone 12.55.

Curli, 29. sept. Devize: Berlin 4.50, Holandija 185.75, New York 579, London 21.53, Pariz 41, Milan 23.40, Praga 5.85, Varšava 0.07, Zagreb 2.50, Budimpešta 0.82, Bukarešta 4.90, Dunaj 0.32, avstrijske krone 0.28.

ŽELEZNIŠKA NESREČA NA RPOGI SARAJEVO-MOSTAR.

Mostar, 29. sept. Nocoj točno o polnoči se je dogodila na železniški progi Sarajevo-Mostar težka nesreča. Med postajama Drevnica in Raška gora se je odlomila velika stena in padla na sredo tračnice. Vlak, ki odhaja iz Sarajeva ob 17., je zapeljal v skalovje ter se je lokomotiva prevrnila na desno stran. Prvi službeni vagon in dva osebna vagona vise še sedaj na strmini nad Neretvo. Naslednji tretji osebni vagon je skociel s tira. Strojevodja je težko ranjen na desni in lažje na levi nogi. O drugih žrtvah še niso znana poročila. Domnevajo, da so se potniki srečno rešili. Proga je

Prof. Fran Bračun:

Prilika o farizeju in Samaritanu.

»Hvala ti, o Bog, da nisem tak, kakor oni iz proklete »NSS« moli v uvodniku iz 27. 9. t. l. farizej iz »Jutrove dežele in zavija oči.« Hvala ti, da sem »čist« kakor lilijski »nedolžen« kakor jagnje. Radi teh vrtilin pa mi daj moč, o Bog, da poteptam kievitnike, ki ogrožajo mojo »krepost« in strem v prah meni in mojim, ki smo država, pogubno, smrtonosni, s. s. idejo! Daj mi moč, da pokončam z ognjem in žveplom, ječami in vislicami, z lakoto in bedo vse proklete uradništvo, ki se bo še drznilo, pripoznati svojo pripadnost k »okuženim« NSS! Le tistemu izmed klevetnikov, ki se priplazi po trebuhu nazaj k meni in mojim ter mi v pasji ponižnosti poljubi »krepostno« peto, prizanesi, o Bog! Saj vidiš, da rabim znanje, ki naj meni in mojim hlapčujo, jih morem poljubno obmetati vati z blatom in jih hraniti s kostmi, ki padajo pod bogato naloženo mizo«.

Okrog farizeja pa stoje Samaritanji, blede, izmozgani, poslušajo in si trkajo na prsa: »O Bog, odpusti nam grešnikom! Draginja nas tare in lakota mori. Navzlic temu služimo zvesto in udano svojemu kralju, ki smo mu ravno prisegli zvestobo. Ti veš to, o Bog, ti boš sodil naša dejanja! Siromaštvo nas oblači in strah davec nam da kruha. Navzlic temu ljubimo državo, kakor ljubimo rodno dečo. Ljubimo jo bolj, kakor so jo kdaj ljubili farizeji, ki trgajo, hlastajo, goltajo in si mašijo nenasitne malhe z najslastnejšimi kosi iz državne mize. Daj nam moč, o Bog, da prestanemo srečno bobnjačji ogenj, ki ga siplje na nas hinavska klika, podpiraj nas v boju zoper laž in krivico ter nam daj kmalu, kmalu priliko, da damo zahtevno zadoščenje farizejom iz »Jutrove dežele« — pri volitvah! — Amen!

Papirnata energija.

Madžarski eljen žanje uspehe, njegova nacionalna eksaltacija se izživlja v popolni meri. Za mesec dni gleda Evropa na divjanje madžarske soldateske v Burgenlandu. Štefan Friedrich, Hejjas in Pronay so gospodarji situacije. Trianonski dogovor je proti njim in za Nem. Avstrijo, toda zglede imajo: Vzhodna Galicija, Gor. Slezijska, Angora in morda še drugod. Poznajo notranjo razdvojenost takozvane velike entente, ki je postavila svojo energijo na kup papirja v Versajlu, St. Germainu, Trianonu in Neuilly. Kolikor moči še imajo ti novi gospodarji Evrope, jo vporablja jo tam, kjer to zahtevajo njihove lastne koristi.

Ententa je poslala te dni Madžarski noto, kjer zahteva izvršitev trianonskega dogovora. Italijanski minister della Torretta je že poprej pohvalil pasivno zadržanje Nem. Avstrije ter potrdil, da je v pravici. Toda tako po izročitvi kolektivne note je zagotovila ista Italija, da ni misliti pri tem na kako oboježeno intervencijo na Madžarskem. Malo entento so lepo odrinili, ker si veliki gostje niso edini. Dr. Beneš se razgovarja in posreduje pri dr. Schoberju, ker za Burgenlandom pride lahko na vrsto Slovaška, katere prešerni Madžari nikdar ne bodo preboleli. Če jim uspe akcija v Burgenlandu, potem so v sedlu. Toda Madžari se lahko smejejo. Velika ententa je zelo majhna napram mali ententi. Italija je že povedala, da je uničena rapalska pogodba, v slučaju vojaškega nastopa Jugoslavije in Češkoslovaške, ki bi lahko ustvaril znameniti koridor. V Zenevi zboruje zveza narodov, a tam tudi mrgoli madžarskih plemenitašev in raznih karlističnih agitatorjev, ki obdelujejo zlasti francoske vplivne kroge, — ki niso povsem zadovoljni s sedanjim položajem v Evropi. O Angležih ni nobena tajnost, da so naklonjeni Madžarski in da so napram mali ententi v najboljšem slučaju hladni. Pri takem položaju so madžarske ekskurzije v Burgenlandu razumljive...

Ze poročajo iz Dunaja in Prage, da ima Ogrska v Burgenlandu redno armado večih divizij v moči štiristo do pettisoč mož, ki je pripravljena braniti pokrajino tudi proti nasilni eksekuciji. Tudi Češkoslovaška koncentrirala na jugu svoje čete. Vse to je seveda delo »velike« entente. Človek se nehoti zamisliti na našo izpraznjenost Celovca in Pečuha, ko so bili naši zavezniki in prijatelji edini — proti nam, v prvi vrsti seveda naša ljuba sosedna Italija.

Madžari so lahko veseli, ker papirnata energija entente jim ne bo škodovala...

Pridobivajte nove naročnike!

Sokolstvu!

Vsem bratom in sestram!

Bliza se čas, ko se naj vsa naša telesna in naravna moč prvokrat izpriča v svobodni, skupni, ujedinjeni domovini. Prihaja naš veliki praznik, ki se nanj vse Sokolstvo pripravlja s slovesno resnostjo in ki ga naš narod pričakuje z radostnim ponosom.

V beli Ljubljani, v zibelki jugoslovskega Sokolstva, kjer je pred dobrim petstoletjem prvokrat zavihral sokolski prapor, kliče naš narod k vstajanju in osamosvojitvi, se v svečanskih dneh

12., 13., 14. in 15. avgusta leta 1922

zgrnejo vse naše sokolske čete, puzdravljane in spremljane od najširših plasti našega naroda, na

prvi jugoslovenski vsesokolski zlet.

Temu zletu bodo predhodniki in znanilci, nalikujoči kipečim vrelcem mladosti in življenja,

predzletni dnevi,

ki so določeni pred vsemi drugimi sokolskemu naraščanju in naši deci, da se ji da prilika pokazati vsej javnosti cvet in sad sokolske vzgoje!

Za svoj prvi zlet je jugoslovensko Sokolstvo dolga leta pripravljalo pot. Našemu narodnemu in državnemu ujedinjenju sovražne sile, ki so preprečevale spojitve in stike srbskega, hrvatskega in slovenskega Sokolstva, niso mogle pretrgati naših srčnih vezi, niso mogle zamotiti našega danes uresničenega hrepenenja in našega tajnega, notranjega ustvarjenja za njega uresničenje. In po dolgem, mučnem času borbe, trpljenja in žrtve nam prisije v bližnji dobi dan zmagozavja sokolske volje in sokolskega dela!

Naše Sokolstvo, ki je bilo do prvata razcepljeno v srbsko, hrvatsko in slovensko Sokolstvo, je na Vidov dan leta 1919 v Novem Sadu ustvarilo enotno, nerazpisno, mogočno organizacijo, ko je izbrisalo s soglasnim, navdušenim sklepom vsako plemensko in versko razliko. In tako, v Jugoslovenskem Sokolskem Savezu združeno Sokolstvo nazivljamo, naj se ne ustrašimo loti priprav za naš prvi vsesokolski zlet, da nam bo mogoče častno rešiti veliko in težavno nalogo v pričo naroda in gostov, ki pridejo taktat k nam soditi uspehe našega dela!

Naš klic velja vsem bratom in sestram, naraščanju in deci, vsemu narodu brez izjeme: Dvignite se vsi v vsem, kar je za vas najlepšega in najplemenitejšega, dvignite se k pripravljalnemu in vsekdar neumornemu, vztrajnemu delu, dvignite se na praznik vzvišene sokolske misli bratstva in kreposti, kjer se združimo vsi v globoki zavesti, da smo bili, smo in ostanemo sinovi in hčere iste in ene domovine, da smo bili in ostanemo vsi bratje in sestre!

Načelo sokolske enakosti vleva vsakemu posamezniku k trajni in požrtvovalni delavnosti, ker je uspeh celote le od tega odvisen, ali je vsak dovolj pripravljen na svojo nalogo. Iznad plitvin vsakdanjosti stremimo vsi k lepoti in sili, ki se naj, oblikovana v naravnosti in telesni sokolski vzgoji, v vsej resničnosti razprostre ob tem zletu domovini na čast in nam v vzpodbudo k nadaljnjemu delu in k novim pridobitvam.

V tem zmislu sprejmite naše bratske pozdrave vsi, ki vam je blaginja, moč in veličina nedeljive naše domovine prvi ukaz.

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovskega Sokolskega Saveza:

Starosta:

Dr. Vladimir Ravnihar.

Namestnik staroste:

E. Gangl, Gjuro Pavlovič, Dr. L. Car.

Načelnik:

Dr. Viktor Murnik.

Tajnik:

Dr. Riko Fuks.

Romunske priprave.

Iz dnevnega časopisja posnemamo, da se Rusija pripravlja na novo vojno proti Romuniji. Rusko časopisje pa poroča o razkritjih, da romunska vlada dobiva orožje in municijo iz Francije, po naročilu vojnega ministrstva. Romunija kot taka bi pač ne zahtevala več ozemlja od Rusije, če bi ne bili tu drugi vzroki. Romunija namreč zahteva, naj Rusija ne pošilja več svojih agitatorjev čez Dnješter. Toda to bi Rusija podpisala, besede pa ne bi držala. To je zlasti Anglija že prav dobro občutila na svoji koži. Romunijo pa z druge strani podpira tudi Francija, ki hoče s pomočjo tujih žrtve priti do izgubljenega kapitala v Rusiji. Rusija pa hoče dobiti nazaj plodnostno Besarabijo in izliv Donave v Crno morje. Za časa ukrajinske ofenzive v letu 1918 so boljševiške čete že prodrle v Besarabijo pod vodstvom znanega boljševiškega poveljnika Katovskega. In takrat so

že proglasili Besarabijo kot sovjetsko republiko s polnim kadrom ljudskih poverjenikov. Toda »lepi časi« Besarabije so kmalu minili. Sedaj so boljševiki na Besarabijo čisto pozabili, kar nam živo priča leto 1921, in sicer po zlomu Wranglove armade, ko je bil za Rusijo nad vse prilosten moment, da napade Romunijo in ji vzame Besarabijo. Romunija je bila vedno na glasu po svoji spretni diplomaciji. Ko je boljševikom dobro šlo, je Romunija pošiljala telegrame, da bo začela mirovne pregovore z Rusijo. Tu ni bilo govora o pravih mirovnih pogovorih (ker oficijelne vojne med Rusijo in Romunijo sploh ni bilo), ampak je šlo le za pregovore glede trgovine in drugih diplomatskih odnosov. Takih romunskih poročil o mirovnih pogovorih lahko naštejemo pol tuceta. Karakterističen za romunsko politiko je na primer moment, ko je boljševiška armada stala pred Varšavo, Romunija pa je pošiljala noto za noto, da hoče pričeti s pregovori, toda časa in mesta za te pregovore pa ni označila. Da se pa pripeti boljševikom pred Varšavo kaka nesreča, bi v tistem hipu utihnila romunske note. Ne da bi se Romunija sama konsolidirala, ampak, ker ve, da se nahaja Rusija sedaj v težkih notranjih razmerah, se pripravlja, da jo napade in zato pošilja v svet telegrame o pripravah Rusije na novo vojno. Če bi hotela Rusija res novo vojno z Romunijo, bi morala storiti to tedaj, ko je imela vso armado skupaj, a sedaj, je ista vsa demobilizirana. V mesecu marcu je bilo okoli 400.000 mož na romunski meji, začelom maja pa je bila ta armada znižana na 40.000 mož.

Da bi Rusija izpeljala novo mobilizacijo, to je čisto nemogoče. Če je v letu 1918 in 1919 mogla mobilizirati, je to storila z velikimi težavami in s 30 odstotki dezertirjev. Sedaj pa, ko se je notranje razpoloženje še poslabšalo, o tem sploh ni misliti in če Rusija to stori, ima gotovo 90 odstotkov dezertirjev.

O vojnih pripravah Romunije moremo soditi tako, da se ona samo pripravlja in hoče na ta način igrati vlogo napadene, kakor je to delala Nemčija v letu 1914. Ta novi kurz ne izvira iz Bukarešte, marveč iz Pariza. Slavni Parižanje nikakor ne morejo pozabiti, da so bili časi, ko so se njihovi oficirji sprehajali po Odesi. Ne morejo pozabiti dalje milijonov frankov, ki so jih izgubili v Rusiji.

Tudi dogovoru med Romunijo in Poljsko, ki je naperjen le proti Rusiji, se ima Rusija zahvaliti francoski diplomaciji. Pri tem novem kurzu je naša država zelo udeležena in kot zaveznica Romunije, ji bo v slučaju vojne morala priti na pomoč. Naša pozornost je obrnjena proti severu in zapadu. Vzhod pa, ki lahko postane za nas usoden, popolnoma zanemarjamo. Mi se pustimo motiti od malenkostnih preprirov, ki jih imata Avstrija in Madžarska, vzhod pa, kjer so naši bratje, ki so pač največ pripomogli k našemu osvobojenju, popolnoma pozabljamo in zanemarjamo.

Oklic!

Te dni razpošilja »Gospodarski Zvon« na vso Slovensko javnost, običine in društva poziv, da naj s primernimi prireditvami zbude v svojih krogih spomin na lanski 10. oktober, ko smo izgubili Koroško.

Uverjeni smo, da se ta poziv ne bo prezrl, ampak da se bo slavila obletnica po vseh naših večjih in manjših krajih, in sicer tako, da se bo pokazalo, da niso bile prazne besede. Mi Koroške ne bomo nikoli pozabili in nikoli zapustili!... Posebno kulturna društva naj bi na ta dan ali ob tem času priredila primerne večere s predavanji, igrami, živimi slikami, petjem in deklaracijami. Kjer ni drugega mogoče, naj se zbirajo prispevki za koroške begunce.

Ta dan naj nam vzbudi spomine na naše boje in — naš poraz. Koroška rana še ni zaceljena in ne more biti, ker se preživo dotika našega narodnega telesa. Zasekala se je v naše gore in v našo dušo in mi ne moremo pozabiti, da je bila v nji izražena krivica stoletij in zavist onih, ki skušajo onemogočiti naše novo življenje.

Cutimo to vsak dan vedno in povsod. Zato pa moramo vsaj enkrat na leto javno povedati, da se tega zavedamo. — 10. oktober 1920 je bil črni dan, zapisan v našo zgodovino. Vemo, da ne pomagata zalovata, a treba je zbirati sile za nadaljnji boj.

Kaj se godi na Koroškem je znano. Treba je pomoči ljudem, ki trpe pod temi razmerami. Zato smo prepričani, da se bo slovenska javnost odzvala pozivu »Gospodarskega Zvona« in da bo to, oktober dokazal, da na Koroško nismo pozabili.

»Gospodarski Zvon«.

Podpisovanje 7 odstotnega državnega posojila 1921 zahteva lastna in državna korist!

Gospodarstvo.

Davek na poslovni obrt.

Po razglasu delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 26. septembra 1921 št. 2153/A iz 1921, uveden je od 1. oktobra t. l. dalje z uredbo z dne 27. junija 1921 (razglašeno v uradnem listu z dne 19. septembra 1921) ukinitelj davek na poslovni promet, ki je bil razglašen v uradnem listu št. 436 z dne 25. novembra 1920.

Po novi uredbi je temu davku zavezan ves promet stvari in osebnih storitev proti odškodnini, izvršen v državi z namenom pridobivanja dohodkov, ako ga izvršujejo pravne in fizične osebe v obsegu svojega glavnega, pomožnega in postranskega posla (poklica), promet stvari pa — ako presega odškodnina 20.000 kron — v smislu čl. 4 te uredbe tudi teden, kadar je opravljen v državi po drugih pravnih in fizičnih osebah, ne glede na njihov poklic.

Za stvari v smislu te uredbe se smatrajo vse premičnine, vse stvari splojne z nepremičninami, kolikor se prodajajo ločeno, bodisi tudi preden se ločijo, listine, s katerimi se pridobiva lastninska pravica do premičnin (razkladnice, konosmani opremni listi), potem zastavni listi in druge listine, ki dajejo zastavno pravico na premičninah, nadalje pravice, ki so predmet pravne pravice, ter predstavljajo ekonomske dobrine, kakor n. pr. avtorske pravice do žigov vzorcev itd. in osebne pravice: koncesije, obrtna dovolila itd. razen vseh pravic do nepremičnin.

Davčna obveznost nastane ko se izvrši plačilo za kupljenje stvari ali izvršene storitve. Davek znaša 1 % vsote, prejete za odškodnino. Poleg tega predvideva uredba za promet stvari in storitev na drobno, ki ga samostojno opravljajo ribiči, poljični prodajalci, maserji, filakeristi in enovprežniki, odnosno vozniki z enim ali največ z dvema konjema, nosači ali težaki, čistilci obutev in podobni pavšalno obdavčeni.

Vsi plačevalci davka po tej uredbi razen ravnokar navedenih pavšalno obdavčenih in onih oseb, ki so izvršile promet (po čl. 4, zadnji odstavek uredbe), morajo od 1. oktobra 1921 dalje voditi »knjigo opravljenega prometa« po vzorcu A) ali a) in sicer za vsak obrat posebej.

Do nadaljnjega so zavezani voditi knjigo po vzorcu A):

1. Vsa podjetja, ki so zavezana pridobitvi po II pogl. zak. o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220;

2. vse družbe z omejeno zavezo, in 3. vse protokolarne tvrdke.

Vsi drugi davčni zavezanci, razen onih, ki bodo plačevali davek pavšalno, morajo voditi knjigo po vzorcu a).

Glede premožnostnih vsebujeh natančneje določbe Pravilnik za izvrševanje uredbe z dne 20. julija 1921, št. 290 Uradnega lista, k členu 10.

V knjigo morajo davčni zavezanci vpisovati dnevno ob sklepu poslovanja vsoto odškodnin prejetih v gotovini za opravljeni promet, t. j. prejeta plačila za opravljene prodaje ali izvršene storitve. Iz tiskovine A) je razvidno, kako je knjižiti odškodnine za promet, opravljen na kredit; oba vzorca A) in a) vsebujeta pa še poseben razpredel za promet z državo in navodilo, kako je knjižiti predmet in vrednost predmeta, ki ga vzame lastnik iz obrata za svojo osebno in domačo potrebo.

Na koncu vsakega trimesečja, torej prvič 31. decembra 1921 morajo davčni zavezanci knjige zaključiti, od skupnega prejemka preračunati po čl. 6 odstavka 6 pravilnika 1 %, ter preračunjeni znesek oddati kot davek na poslovni promet brez vsakega posebnega poziva najkasneje v 30 dneh davčnemu uradu s kuponom, ki se nahaja pri knjigi opravljenega prometa.

Zgoraj omenjeni pavšalno obdavčeni morajo na individualen poziv davčnega oblastva vložiti prijave po vzorcu b), navesti vsoto letnega prometa, izvršenega v predloženem letu, ter plačevati enčetrinski davek na poslovni promet — krošnjariji in drugi obvezanci z obrtnim dovoljenjem za 1 leto ali krajšo dobo plačujejo davek na podlagi prijave b) za celo leto, odnosno za del leta vnaprej obenem s plačilom ostalega neposrednega davka. — Osebe pa, ki so izvršile slučajni promet stvari proti odškodnini, ki presega 20.000 K (čl. 4 zadnji odstavek) morajo v 14 dneh prijaviti vsak tak primer s prijavo po vzorcu b) in plačati 1 odstotni davek.

Ob zaključku leta se potom javnega razglašja pozovejo vsi davčni zavezanci, ki vodijo knjigo opravljenega prometa po vzorcu A) oziroma a), da predložijo prijave po vzorcu B).

Davčna oblastva bodo na podlagi teh prijav in uradnih poizvedb ugotovila končni predpis davka in odredila ali odpis med letom preveč plačanega davka ali pa naknadni predpis davka, kateri se bo davčnim zavezancem nanašal s posebnim plačilnim nalogom po vzorcu v.

Tiskovine vzorcev A), a) in b), se dobivajo pri davčnih uradih, razpečevalcih kolkov in trafikantih, pol pole stane 4 K.

Člena 12 in 13 uredbe vsebujeta stroga kazenska določila za prestopke uredbe o davku na poslovni promet.

+ Stanje naše zaloge bankovcev.

V sredo 28. septembra dopoldne je imel sejo finančni odsek narodne skupščine, ki mu je predsedoval dr. Voja Veljkovič. Finančni minister dr. Kumanudi je nadaljeval svoj ekspozé o finančni politiki. Govoril je o žigosanju in kolkovanju kronskih novčanic ter o zlorabah, ki so se pojavile ob tej priliki. Govoril je tudi o kovanju drobnega denarja na Dunaju, ki se ga je nakovalo do 30 milijonov dinarjev. Zatem je govoril o devizni centrali ter o izmenjavi kronskih novčanic v novo osvobojenem delu Dalmacije. Zamenjava perperov v Črni gori je končana. Zatem je minister navajal podatke o tiskanju sedanjih kronsko-dinarskih novčanic. Natisnilo se je novčanic: Po 1000 dinarjev 1.555.999 kosov, po 10 dinarjev 16.493.000, po pet dinarjev 49.999.990, po en dinar 91.800 tisoč kosov. Te novčnice so se natisnile v Parizu. Razen tega se je natisnilo v Pragi 50.399.810 kosov po 10 dinarjev, v Zagrebu 25.000.000 kosov po pol dinarja, v Zagrebu 50 milijonov kosov po 25 par, v Novem Sadu 200 tisoč kosov po 25 par. Novčanic po 20 dinarjev, ki so bile vzete iz prometa, je bilo natisnjenih 14.728.758 kosov. Ko so bile te novčnice vzete iz prometa, jih je Narodna banka izmenjala za 2 milijona dinarjev manj, kar pomenja zanjo dobiček. Zatem je govoril finančni minister o raznih falsifikacijah, izvršenih zlasti pri novčanicah po 20 dinarjev. Nato je prešel na državno imetje in na katastrof ter direkto državnih dolgov. Predsednik dr. Voja Veljkovič je izjavil, da bi bilo bolj primerno, da se finančni odsek razdeli na pododseke in da bi pododseki proučili proračune posameznih ministrstev, da se orjentirajo o proračunu in da ga bodo sekcije lahko takoj sprejele, ko bo proračun definitivno gotov v ministrskem svetu. O tem se je vodila kratka razprava, v kateri je dr. Ante Duličić izjavil, da bi bilo prezgodaj izvršiti razdelitev na pododseke, dokler se ne dobi definitivnega proračuna. V istem zmislu se je izjavil tudi dr. Jovan Radonič v imenu svojih tovarišev, da bi se imeli pododseki za proučevanje proračuna sestaviti šele, ko bi se dobil definitivni proračun od vlade, in da morejo do tega časa člani samo proučevati posamezne točke proračuna, za katere se zanimajo. Sklenilo se je, da skliče predsednik prihodnjo sejo pismenim potom, ko bo obveščen, da so proračuni posameznih ministrstev definitivno gotovi. Takrat bo finančni minister podal drugi del svojega ekspozéja o finančni politiki. Seja se je končala ob 12.30.

+ Tržaška »Riunione Adriatica di Sicurtà« gradi svojo palačo. Kakor se javlja iz Osijeka je začela tržaška zavarovalnica »Riunione Adriatica di Sicurtà« graditi v Osijeku svojo palačo.

+ Kritična situacija papirne industrije na Slovaškem. Poslednji teden se rapidno kritično slabša situacija slovaške papirne industrije, ki si že delj časa zama priprave, da bi z zmanjšanjem mezd, s krajšanjem delovne dobe in odslavljanjem delovnih moči ublažila sedanjo krizo. Nje glavni vzrok je iskati v finančnih težavah. Neznosna davčna bremena iz zadnjega časa leže kakor mora na papirni industriji. Skladišča so polna, pa od nikoder nobenega kupca. Romunija, ki je ves papir uvažala iz Slovaške, ne kupuje več od slovaških papirnic. Ako se razmere v kratkem ne izboljšajo, bodo papirne tvornice primorane ustaviti obratovanje ter odslaviti delavce. To pa bi vsekakor silno slabo vplivalo na prebivalstvo in bi iz tega madžarofilski elementi kovali svoj kapital proti Češkoslovaški. Upanje je, da bo češkoslovaška vlada naredila vse, da se papirna industrija na Slovaškem v dogledni dobi zopet oživi in razmahne.

+ Zemski zakladi Slovaške in Podkarpatske Ruske. V poslednjem času se poroča o vedno novih odkritjih raznih rud, ki pričajo, kako bogati zemeljski zakladi so ti slovaški kraji. Zadnje mesece so odkrili bogata skladišča: premoga, soli, magnezita, antimona ter prav te dni velike množine piritevega kršca v Perneku blizu Bratislave, s katerih bo popolnoma krita domača potreba (dvajset-tisoč vagonov na leto). Zanimivo je, da se je tukaj pred leti kopala zlata ruda, ki so jo pridno vozili v Budimpešto. Danes je zlata žila usahnila, zato pa so odkrili granit in kršca.

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

„Oh ne, sire, ne! Tako mi Boga, ne! Narobe: pred vsemi tu navzočimi pričami izjavljam jaz, ki mi je vaše srce odprta knjiga, da je smrt vašega brata neozdravljiva žalost vašega življenja. Oh, kdo neki bi se držnil trdit, da se je kralj Henri veselil bratove smrti! ... Drugi bi jo bili že davno pozabili; vi pa, sire, nosite svojo boleš kraljevsko, to moram priznati. Potrjujem, da se vaša misel tudi v najradostnejšem šumu veselje z neodoljivo silo obrača proti kletemu mestu Tournonul. Potrjujem, da prihaja vaš brat ponoči k vami in se klanja na vaše zglatve ter se družijo vaše žive solze z njegovimi mrljiškimi! Oh, dober brat ste, sire! Vi niste pozabili. In ne boste — nikdar, nikdar! ...“

Henri II. je stekleno pogledal Nostradamusa. Strahno je bilo videti ta pogled, ki se je zdel, da prosti milost. Besede, ki jih je imel kralj na jeziku, so morale biti grozne. Tako zbegana je bila njegova duša, da ni dosti manjkalo, pa bi se bil sam obtožil tournonskega umora.

„Za Boga, Henri! mu je šepnila Katarina. „bodi močan! Naj se ne dvigne pred teboj tvoje lastno srce, da te okamenja in izžene iz Louvra!“

Te besede so zadele kralja kakor bič. S skrajnim naporom je obvladal samega sebe in se pogumno nasmejnil.

„Nu, gospod,“ je dejal s trgačjim se glasom, „vidim, da ste dobro

čitali v mojem srcu, ki bo nosilo svojo neozdravljivo žalost, kakor vi pravite, do groba.“

„Oh,“ je zamrmrala Katarina sama pri sebi, „sramota! Ta strahotec ima pogum samo proti meni! Res čas je, da pogine, drugače me upropasti s seboj vred!“

„Mojs er,“ je izgovoril v tem trenutku vojvoda Guiški s šaljivim glasom, „tudi jaz bi rad izvedel, kaj me čaka!“

Nostradamus mu je pogledal naravnost v oči.

„Gospod vojvoda,“ je dejal, „pravi vam Brazgotinec!“

„S tem se hvalim, bogme! In mislim, da se moja brazgotina dobro vidi.“

„Tiste, ki jo vidim jaz, gospod vojvoda! Umrate in obupavate, ker ste se spoznali na svojo smrtno uro, da kosiči v lorenskem grbu ne bodo leteli nikdar tako visoko, kakor ste upali vi!“

„Močite!“ je kričnil vojvoda Guiški z zamolklim glasom, „fah!“ se je zagrohotal na glas, „to je res tolažilno!“

„Se meni povejte, še meni!“ je vzkliknila Marija Stuartova, ki ni mogla več kratiti svoje mrzlične radovednosti.

Nostradamus se je globoko priklonil in dejal z glasom polnih neizrekljivih nežnosti:

„Vi, gospa, ljubite Francijo; ostanite tu. In če se vrnete na Skotsko, ogibajte se Anglije! Varujte se žene, ki bo ljubosumna na vas. Trepetajte, gospa, kakaj tudi vas vidim oblit s krvjo!“

Marija Stuartova je rahlo vzkričnila in prebledela. Takoj nato pa je stresla prelestno glavico in se zasmejala rekoč:

„Res bi se vas kmalu zbala, gospod! A na srečo vemo vse, da pokriva našo usodo neprodiren pajčolan. Kaj ne, da je vse to le igra? Saj menda ne trdite resno, da je mogoče prerokovati bodočnost? ...“

„Igra, gospa?“ je odgovoril Nostradamus z rahlim glasom sredi tega molčanja, v katerem se je razločno slišalo dihanje stisnjenih prs. „Igra? Pravo besedo ste rekli, gospa kraljica. Toda ta igra je matimatična igra. Tudi igra vizije ji smemo reči. Življenje, gospa, je podobno polju, in ljudje so žitne bilke, ki rasto na njem; dogodki pa so njih valovanje ... Človeški duh ima svoj poseben vid. Ako jim pokažete to neizmerno polje, vidi večina človeških duhov samo klasje, ki jih obdaja. So pa duhovi, ki vidijo nekoliko delj. Tudi takšni se rode — čeprav samo po eden v dolgih stoletjih — ki vidijo prav do kraja ravnine. Jaz gospa, sem izmed teh redkih duhov ... Moje oko vidi na kraju obzorja vetrove, ki bodo kmalu vznemirjali žitno plan ... Jaz ne ugibljam, gospa: jaz vidim!“

Tisoč pogledov je bilo uprtih v Nostradamusa. Močna prepričevalnost, ki je izhajala iz njegovih pokojnih besed.

„Govoril ste o matematični igri; izračunajte nam tedaj bodočnost Pariza!“ je rekel nekdo s porogljivim glasom.

(Dalje pril.)

Proda se:

PRODA SE

lepa salonska garnitura (Machagony). Cena po dogovoru. Naslov v upravi. 1980

GOSTILNA Z ZEMLJIŠČEM

v dobrem stanu s 5 stanovanji v bližini kolodvora pri Mariboru sposobno tudi za trgovino se po zelo ugodni ceni prodaja. Poizve se Alojz Luršak, Pragersko. 1969

PRODAM ca 3000 kg

sladkega sena in ca 1000 kg slame. Kupne pogodbe ponudbe z navedbo cene na Marjijo Jagodič, Zabukovje pri Kranju. 1979

4 NAVADNE ŽELEZNE POSTELJE z modroci in odeljmi kakor tudi ena navadna omara, se prodajo po zelo nizki ceni. Vprašati Kongresni trg 3/II, desno. 1980

POSTESTVO

obstoječe iz hiše, vrta in treh parcel gozda. V Kropi na Gorenjskem št. 96, se prodaja na javni dražbi. Dražba se vrši 2. oktobra 1921.

Kupi se:

KUPIM V CELJU

ali blizu Celja malo hišo z dvema stanovanji in vrtom ali majhno dobro idočo gostilno s koncesijo. Cenene ponudbe tekom treh dni na naslov: Ludvig Trampus, poštno ležeče. Celje. 1975

Uradniška menza v Ljubljani, Prešernova ulica sprejema ponudbe in kupi v vsaki množini

KROMPIR, žizol, zelje, jabolka. 1984

VAGON KROMPIRJA

kupim. Ponudbe poslati na upravo »Jugoslavije«. 1983

Službe:

IŠČEM

za takojšnji nastop energičnega treznega vratarja z dobrimi sprječevali. Neženjen ima prednost. Ponudbe z referencami na tovarno usnja Radeče. 1977

PRODAJALKA

starejša ali bolj moč dobro izurjena v manufakturni in spekerijski stroki, ki bi bila zmogljiva samostojno voditi podružnico se 15. oktobra sprejme. Hrana, stanovanje in perilo v hiši. Istotam se sprejme tudi učenec za to stroko. Ponudbe pod »Podružnica 120«, je vposlati na upravo lista. 1976

VEČ SODARSKIH POMOČNIKOV za veliko delo sprejme takoj Jernej Golčer, sodar, Celje, Klavna ulica št. 1. 1981

Sprejme se takoj deset dobrih ČEVLJARSKIH POMOČNIKOV. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Nastop takoj, plača akordna. 1988

KROJAŠKI POMOČNIK

dobro izurjen, za boljše delo proti dobri plači, se sprejme. Jakob Smerajc, Opekarska cesta 31. 1989

Razno:

DOBRO IDOČA GOSTILNA

se vzame v najem ali pa na račun. Ponudbe pod »Gostilna« na upravo tega lista. 1985

STANOVANJE S HRANO

ali tudi brez nje išče mlad, miren in soliden gospod. Naslov pri upravnistvu »Jugoslavije«. 1990

STANOVANJE

v Ljubljani išče akademik. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod A. R. 1927

20.000 KRON POSOJILA

želi dobiti mlad obrtnik z dobro idočo obrtjo pod primernimi pogoji in svrhu izpopolnitve svoje delavnice. Ponudbe je poslati na upravo »Jugoslavije« pod »Sigurna vrnitev«. 1987

MESEČNO STANOVANJE

z uporabo kuhinje v Ljubljani, mehlovano ali brez oprave se išče. Naslov na upravo lista pod »Takoj«. 1987

Naročajte »Jugoslavijo«!

Pri premogovniku v Hrastniku se z 15. okt. t. l. razpisuje služba administrativnega poduradnika.

Reflektira se samo na moč, ki je v računanju popolnoma zanesljiva ter izurjena v strojesiju. — Plača po dogovoru.

Lastoročno pisane prošnje s izpričevaji o šolski predizobrazbi in o dosedanjem službovanju naj se blagovolijo uposlati do 15. oktobra t. l. na rudniško ravnateljstvo Hrastnik.

Natečaj.

Oddelek za socialno skrb, invalidski odsek pokrajinske uprave za Slovenijo želi nabaviti za invalidske zavode:

120 kompletnih železnih kovinastih posteljnikov z žično mrežo,

120 tridelnih žimnic, 360 komadov,

120 zglavnikov z žimo polnjenih,

4 kompletne naprave za pralnice, zdravniške instrumente in oprema za zdravniške sobe za 4 invalidske zavode, desinfekcijske, odnosno razkuževalne naprave za 4 invalidske zavode. Higijenične naprave za 4 invalidske zavode, ter večje množine desinfekcijskih, odnosno razkuževalnih sredstev in sicer franco Ljubljana.

Pravilno kolkovane pisane ponudbe, ki naj bodo tudi zapečatene, z vzorci vred, odnosno z ilustrovanimi ceniki, naj se pošljejo na gori omenjeni odsek Ljubljana, Št. Peterska vojašnica, najkasneje do 10. oktobra 1921.

V ponudbi je navesti v katerem roku, o dne naročila se dobavi blago.

Odsek si pridržuje pravico, da sprejme izmed vposlanih ponudb eno, ali pa tudi več.

Obenem s ponudbo je vposlati tudi potrdilo za položeno varščino, ki znaša 10 % od skupnega nabavnega zneska.

Fakture se poravnajo najkasneje 14 dni potem, ko je bilo blago pravilno prevzeto.

Večja množina odpadkov belega papirja se prodaja.

Porablivo zelo za mesarje, delikatese itd.

Natančneje v upravi lista.

Kupujejo v vsaki množini odpadke novega in starega cinka ter cinkove pločevine KRALJSKE TOVARNE „TITAN“ d. d. Kamnik, G. Železne, kižalvarniške in kovinske rabe.

Šolski zvezki,

lastna zaloga L 1, L 2, L 3, L 4, L 5, (L 6, za cirilico) 8 listov, 100 kom. K 110—. Nadalje od 12, 16, 20, 24, 32, 40, 60, 80, listov male in velike.

Vse šolske potrebšline.

Cigaretni papir,

Olleschau, Abadie, itd. Stročnice štev. 2 in 3.

Svilen in krep papir. Venci in šopki za neveste. Perje za rože. Priloge Družinske in Blaznikove. Razpošilja po nizkih cenah.

Uran - Papirnica

Ljubljana, Mestni trg 11.

Bloki št. IV.

se dobijo pri L. Pevalak, Zidovska ulica.

Preklic!

Podpisana globoko obžalujeva, da sva v nedeljo dne 25. septembra 1921 na česti o priliki, ko sva v družbi z drugimi nemške pesmi pela, gospoda Mirko Kos a, rudniškega kancista v Trbovljah, na njegovo posvarilo tako nepremišljeno in popolnoma neosnovano razžalila. Preklicujeva to tem potom in prosiva gospoda Kosa, da nama odpusti, ter se mu h kratu toplo zahvaljujeva, da se zadovoljuje s pričujočim preklicem in da ne izvaja konsekvenc, ki bi imela za naju zle posledice. Ob enem se zaveževa plačati za sokolski dom v Trbovljah skupaj K 500.—

Trbovlje, dne 28. sept. 1921.

Mina Wlegele Jurij Wlegele
soproga rudniški uradnik

Franjo Medić
Marijanca Medić rojena Bizjak
poročena
Ljubljana, 29. septembra 1921.

Novo! Novo!
Moji zapiski
z Dunaja

Spisal: Emil Stefanovič
Novo! Cena 2 in 1/2 d. Novo!

Pohištvo in tapetniška delavnica

Spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotele, klub-garniture, kuhinje in železne postelje vsake vrste po nizki dnevni ceni.

Brata Sever

Ljubljana, Kolizej, Gosposvetska cesta štev. 13.

MOJI LJUBČKI

živalske slike za naše malčke, vezane na trdem kartonu, Cena 8 dinarjev.

V Zvezni knjigarni Ljubljana, Marjin trg št. 8.

Naznanilo.

Modna trgovina

A. Šinkovic, nasl. R. Soss

naznanja, da se prodaja zopet vrši v popolnoma prenovljeni in novourejeni trgovini v Ljubljani, Mestni trg 19.

Posebno priporoča svojo na novo došlo zalogo perila za dame, gospode, otroke in novorojence.

Velika zaloga pletenin, steznikov, svile itd. Vse potrebščine za krojaže in šivilje. — Galanterija.

Postrežba točna in solidna.

Cene priznane nizke.

Premog premog

prvovrsten

kosovec in orehovec po zelo nizki ceni, dobavljiv takoj in za stalno.

Vprašanja pod „premog“ na upravo lista.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg št. 8, ob Ljubljani.

:: Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

obrestuje hranilne vloge in vlogo na tekoči račun po Ustanovljen septembra 1919. Promet v lansk. l. nad 128.000.000 K.

4¹ | 0 |
2 | 0

čistih brez odbitka rentnega davka. Neposredno pod državnim nadzorstvom.